

Warszawa, 15 kwietnia 2020 r.

Komunikat Prezesa Państwowej Agencji Atomistyki w związku z pytaniami o przyjmowanie preparatów z stabilnym jodem

Państwowa Agencja Atomistyki przypomina, że sytuacja radiacyjna w Polsce pozostaje w normie, jak również nie występuje zagrożenie dla zdrowia i życia ludności na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej. **Nie ma w związku z tym konieczności podejmowania jakichkolwiek działań zapobiegawczych przez mieszkańców Polski, w szczególności nie zaleca się przyjmowania preparatów z stabilnym jodem (w tym tzw. płynu Lugola).**

Państwowa Agencja Atomistyki zwraca uwagę, iż samodzielne przyjmowanie preparatów ze stabilnym jodem może być szkodliwe dla zdrowia. Skutkiem ubocznym stosowania preparatów może być nadmierne uaktywnienie tarczycy, co może doprowadzić do jej nadczynności. U niektórych pacjentów, w tym cierpiących na zaburzenia układu krążenia, może to doprowadzić do zagrożenia zdrowia i życia. Dlatego preparaty z stabilnym jodem należy przyjmować tylko w przypadku wystąpienia konkretnych zaleceń.

Stosowanie preparatów ze stabilnym jodem zaleca się wyłącznie w przypadku występowania w środowisku wysokich stężeń promieniotwórczego jodu-131. Jest to izotop, który stanowi zagrożenie bezpośrednio po awarii elektrowni jądrowej, jednak jego okres połowicznego rozpadu wynosi ok. 8 dni. Oznacza to, że już miesiąc po katastrofie elektrowni jądrowej w Czarnobylu ilość promieniotwórczego jodu zmniejszyła się trzynastokrotnie, a po roku wynosiła 0,00000000002% pierwotnej ilości. Obecnie, 34 lata po katastrofie w Czarnobylu, nie obserwuje się promieniotwórczego jodu-131 uwolnionego w trakcie katastrofy.

W środowisku wokół Czarnobylskiej elektrowni jądrowej znajduje się promieniotwórczy cez-137, który ma stosunkowo długi okres półrozpadu, wynoszący 30 lat. Oznacza to, że połowa cezu-137 uwolnionego w trakcie awarii w Czarnobylu już zniknęła, jednak druga połowa wciąż znajduje się w środowisku. Nie obserwujemy jednak zwiększenia mocy dawki promieniowania, która mogłaby świadczyć o zwiększeniu ilości promieniotwórczego cezu w powietrzu na obszarze Polski. **Poziomy skażeń promieniotwórczych powietrza wynikające z pożarów lasów w otoczeniu Czarnobylskiej Elektrowni Jądrowej nie mają obecnie wpływu na sytuację radiacyjną na terenie Polski.** Zgodnie z informacjami przekazanymi przez stronę ukraińską, obecnie na tym terenie nie występują już obszary objęte otwartym ogniem, choć cały czas trwa akcja gaśnicza związana z gaszeniem tłącej się ściółki.

Państwowa Agencja Atomistyki na bieżąco monitoruje sytuację radiacyjną za pośrednictwem sieci stacji PMS, rozmieszczonych na terenie całego kraju, która jest sukcesywnie rozbudowywana z uwzględnieniem potencjalnie zagrożonych obszarów, w tym wzdłuż wschodniej granicy Polski. Ponadto, Centrum analizuje dane z wysokoczułych stacji ASS-500 i pozostaje w kontakcie z ukraińskim dozorem jądrowym oraz Międzynarodową Agencją Energii Atomowej. Poziomy skażeń promieniotwórczych powietrza wynikające z pożarów lasów w otoczeniu Czarnobylskiej Elektrowni Jądrowej nie wymagają podejmowania żadnych dodatkowych działań na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej.

dr Łukasz Młynarkiewicz
p.o. Prezesa
Państwowej Agencji Atomistyki